

Επικαιρότητα εν συντομία...

Επικαιρότητα εν συντομία...

Μια πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου προκάλεσε αρκετές αντιδράσεις στους νομικούς κύκλους. Η απόφαση 1/2019 αφορά την «56^η έδρα» της κυπριακής Βουλής. Ο νομοθέτης είχε ψηφίσει έναν τροποποιητικό νόμο σχετικά με τη διεξαγωγή των εκλογών ώστε να συμπληρωθεί ένα νομοθετικό κενό που παρουσιάστηκε όσον αφορά την αντικατάσταση βουλευτή ο οποίος αρνείται να αναλάβει τα καθήκοντα του, αλλά οι δικαστές, με τη Γνωμάτευση αρ. 4/18 έκριναν ότι ο υπό αναφορά Νόμος ήταν αντισυνταγματικός. Τότε, η Βουλή προχώρησε σε τροποποίηση του Συντάγματος για να επιλυθεί το ζήτημα.

Τα Ανώτατο, με την απόφαση 1/2019, καλείται να κρίνει αυτήν την τροποποίηση. Κατάλληλι στον αντισυνταγματικό της χαρακτήρα. Δυο σκέλη του νομικού συλλογισμού των δικαστών αξίζουν ιδιαίτερος την προσοχή μας. Πρώτα, το Ανώτατο θεωρεί ότι «για να μην δημιουργηθεί είτε αναδρομικότητα, είτε παραβίαση του δεδικασμένου, το πεδίο εφαρμογής της γενόμενης τροποποίησης πρέπει να είναι συμβατό με το *ratio decidendi* των προηγούμενων αποφάσεων». Και δεύτερον, υιοθετεί την αρκετά αμφισβητούμενη συνταγματική θεωρία που είναι γνωστή ως «basic structure doctrine», σύμφωνα με την οποία η Βουλή «δεν μπορεί να θεσπίσει τροποποιήσεις που εκθεμελιώνουν την ίδια τη βασική δομή του Συντάγματος ή τις αρχές επί των οποίων στηρίζεται».

Ph. Jongleux

Το Άρθρο 20(1) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (Βρυξέλλες I) το οποίο καθιερώνει αυτοτελή δικαιοδοσία ευνοϊκή για τον εργαζόμενο σχετικά με διάφορες από συμβάσεις εργασίας έχει πρόσφατα απασχολήσει για πρώτη φορά (σε τόσο βάθος τουλάχιστον) τα δικαστήρια στη Κύπρο. Συγκεκριμένα, σε αιτήσεις για παραμερισμό κλητηρίου εντάλματος λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας των Κυπριακών Δικαστηρίων, το δικαστήριο κλήθηκε να ερμηνεύσει την έννοια "διαφορές από ατομικές συμβάσεις εργασίας" στο ως άνω Άρθρο 20 και να αποφανθεί επί του κατά πόσο αυτή καλύπτει και συμβάσεις εκπαίδευσης οι οποίες υπογράφονται μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων ξεχωριστά από την κυρία σύμβαση εργασίας αλλά στη βάση αυτής σύμφωνα με τις οποίες ο εργαζόμενος οφείλει να πληρώσει στον εργοδότη το κόστος εκπαίδευσης που έλαβε κατά τη διάρκεια της εργοδοτικής του σε περίπτωση πρόωρης αποχώρησης του από την υπηρεσία του εργοδότη. Έχουν ειδοθεί μέχρι στιγμής δύο αντίθετες δικαστικές αποφάσεις, μια η οποία απαντά στο πιο πάνω ερώτημα καταφατικά και μια άλλη η οποία απαντά θετικά. Το ζήτημα έχει αχθεί και εκκρεμεί πλέον ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου το οποίο θα ερμηνεύσει κατά τρόπο δεσμευτικό για τα κατώτερα δικαστήρια την εν λόγω διάταξη του Ευρωπαϊκού Κανονισμού Βρυξέλλες I.

X. Μάρκου

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε, στις 28/10/20, πρόταση Οδηγίας για τη δημιουργία πλαισίου για καθιέρωση κατώτατων μισθών που εξασφαλίζουν αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης σε όλα τα Κράτη-μέλη της Ένωσης, πρωτίστως μέσα από συλλογικές συμβάσεις εργασίας που θα καλύπτουν το 70% των εργαζομένων. Στόχοι της Πρότασης Οδηγίας είναι η μείωση των μισθολογικών ανισοτήτων, η συμβολή στη διατήρηση της εγχώριας ζήτησης, η ενίσχυση των κινητήρων για εργασία και η μείωση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων. Η πρόταση της Επιτροπής τηρεί την αρχή της επικουρικότητας: καθορίζει πλαίσιο ελάχιστων προτύπων, το οποίο σέβεται και αντικατοπτρίζει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών, καθώς και την αυ-

*Εκλογοδικείο
Κύπρου,
Ανδρέας Μιχαηλίδης κ.α. ν. Γενικού
Εφόρου Εκλογής
κ.α.,
29 Οκτωβρίου 2020,
(Εκλογική Αίτηση
Αρ. 1/2019).*

*Αγωγή υπ' αριθμό
479/19, 31/7/20 και
Αγωγή υπ' αριθμό
480/19, 10/11/2020.*

*Πρόταση Οδηγίας
για επαρκείς κατώ-
τατους μισθούς στην
Ευρωπαϊκή Ένωση
COM(2020) 682 τε-
λικό, 28 Οκτωβρίου
2020.*

Νέα και ανακοινώσεις

τονομία και τη συμβατική ελευθερία των κοινωνικών εταίρων στον τομέα των μισθών. Δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν νόμιμους κατώτατους μισθούς, ούτε καθορίζει ένα κοινό επίπεδο κατώτατου μισθού. Η πρόταση εξειδικεύει το δικαίωμα σε επαρκείς ελάχιστες αποδοχές που περιέχεται στην αρχή 6 του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων (Γιέτεμποργκ, Νοέμβριος 2017).

Κατώτατοι μισθοί ισχύουν σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Σε 21 χώρες ισχύουν νομοθετημένα (νόμιμοι) κατώτατοι μισθοί. Σε 5 κράτη μέλη (Δανία, Ιταλία, Αυστρία, Φινλανδία και Σουηδία) η προστασία του κατώτατου μισθού παρέχεται αποκλειστικά από συλλογικές συμβάσεις. Στην Κύπρο οι μισθοί καθορίζονται με συλλογικές συμβάσεις, εκτός από συγκεκριμένα επαγγέλματα (π.χ. γραφείς, πωλητές) για τα οποία προβλέπεται κατώτατος μισθός με διάταγμα ο οποίος από την 1/4/2012 ανέρχεται σε 870 ευρώ μεικτά (924 ευρώ μετά από εξάμηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη). Εκτιμάται ότι η πρόταση Οδηγίας θα δώσει ώθηση στη συζήτηση για θέσπιση εθνικού κατώτατου μισθού στην Κύπρο. Έχουν ήδη κατατεθεί τρεις προτάσεις νόμου σε εκκρεμότητα, όμως η παρούσα οικονομική συγκυρία, με την ανεργία να ανέρχεται σε ποσοστό άνω του 10%, θεωρείται τροχοπέδη για την προώθηση ενός τέτοιου θέματος.

Σ. Γιαννακούρου

**ΔΕΕ,
C-693/18,
17 Δεκεμβρίου 2020.**

Στις 17 Δεκεμβρίου 2020, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ ή Δικαστήριο) εξέδωσε απόφαση σταθμό, τόσο για το δίκαιο προστασίας του περιβάλλοντος όσο και για το δίκαιο προστασίας του καταναλωτή, αναφορικά με διάφορες έννοιες που καθιερώνει ο Κανονισμός (ΕΚ) 715/2007. Σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό απαγορεύεται ρητά τη χρήση συστημάτων αναστολής που μειώνουν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελέγχου των εκπομπών ρύπων. Συγκεκριμένα στην υπόθεση αυτή κατασκευαστική εταιρεία αυτοκινήτων διέθετε στην αγορά οχήματα εξοπλισμένα με λογισμικό δυνάμενο να νοθεύσει τα αποτελέσματα των δοκιμών έγκρισης τύπου που αφορούσαν τις εκπομπές ρύπων όπως τα οξείδια του αζώτου. Κατόπιν δημοσιευμάτων στον τύπο, ο Εισαγγελέας του Παρισιού και το Υπουργείο Οικολογίας της Γαλλίας ζήτησαν τη διεξαγωγή ερευνών, οι οποίες οδήγησαν στην έναρξη δικαστικής έρευνας σε σχέση με την εν λόγω κατασκευαστική εταιρεία αυτοκινήτων. Στο πλαίσιο της σχετικής δικαστικής διαδικασίας, το Πλημμελειοδικείο του Παρισιού αποφάσισε να αποστείλει στο ΔΕΕ τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα, ζητώντας διευκρινίσεις αναφορικά με τον εν λόγω Κανονισμό και συγκεκριμένα αναφορικά με την ερμηνεία των όρων “στοιχείο σχεδιασμού”, “σύστημα ελέγχου των εκπομπών”, “σύστημα αναστολής (defeat device)” αλλά και των προβλεπόμενων στο άρθρο 5, του Κανονισμού, εξαιρέσεων. Απαντώντας τα εν λόγω ερωτήματα, το ΔΕΕ κατέληξε, μεταξύ άλλων, στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω λογισμικό αποτελεί σύστημα αναστολής. Επίσης σύμφωνα με το Δικαστήριο, ένα σύστημα αναστολής που βελτιώνει συστηματικά, κατά την διαδικασία εγκρίσεων, την απόδοση του συστήματος ελέγχου εκπομπών του οχήματος, ώστε να τηρούνται τα όρια εκπομπών που καθορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 715/2007 και συνεπώς να λαμβάνει την έγκριση του οχήματος, δεν μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των εξαιρέσεων του προβλέπει ο εν λόγω Κανονισμός, ακόμη και αν αυτό το σύστημα συμβάλλει στην επιβράδυνση της γήρανσης ή της συσσώρευσης ρύπων στο κινητήρα του οχήματος.

Θ. Πρασίτου-Μέρδη

•••••